

Vastuullisuusohjelma

Keski-Suomen Liikunta ry

Keski-Suomen Liikunta ry:n vastuullisuusohjelma

"Vastuullisuus on osana kaikkea toimintaamme ja arjen valintojamme"

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta perustuu vastuullisuuteen. Olemme yhdessä jäsenyhdistystemme kanssa tekemässä suomalaisesta yhteiskunnasta vastuullisempaa, reilumpaa ja liikunnallisempaa.

Tämän vastuullisuusohjelman tarkoituksena on kuvata KesLin toiminnan vastuullisuutta. Vastuullisuusohjelma tarkistetaan vuosittain, jolloin se toimii myös toiminnan arvioinnin ja kehittämisen välineenä. Tämä vastuullisuusohjelma toimii myös perehdyttämisen välineenä työntekijöille, hallituksen jäsenille ja työharjoittelijoille. Tavoitteenamme on varmistaa, että KesLissä sekä jäsenseuroissamme on osaamista ja resursseja järjestää toiminta vastuullisesti, turvallisesti ja kestävän kehityksen mukaisesti.

Ymmärrämme mahdollisuutemme vaikuttaa keskisuomalaisen seurojen, varhaiskasvatuksen yksiköiden sekä koulujen ja oppilaitosten arkeen toimia vastuullisesti ja reilusti. Toimimme vastuullisesti yhdessä sidosryhmiemme kanssa ja varmistamme myös oman toimintamme teettämällä kyselyn säännöllisesti omasta toiminnastamme. Päivitämme jatkuvasti omaa vastuullisuusohjelmaamme ja toimintatapojamme.

Vastuullisuustyö elää ajassa, ja on mukana kaikessa toiminnassamme ja arjen valinnoissa.

Vastuullisuusohjelman sisältö

Hyvä hallinto

Turvallinen
toiminta-
ympäristö

Yhdenvertai-
suus, tasa-
arvo ja
eettisyys

Ympäristö,
ilmasto ja
kestävä
kehitys

Tuki jäsenten
vastuulliseen
toimintaan

1. Tavoite

Hyvän hallinnon mukainen toimintamme herättää luottamusta ja tyytyväisyyttä, on osallistavaa ja takaa toiminnan laadun sekä jatkuvuuden. Sääntömme ja määräyksemme ennaltaehkäisevät epäasiallista käytöstä ja mahdollistavat siihen puuttumisen. Toimintamme on hyvin suunniteltua ja johdettua sekä jäsenten tarpeeseen perustuvaa.

- Toimintasääntömme ovat vastuullisuuden näkökulmasta ajan tasalla.
- Toimimme läpinäkyvästi noudattaen sovittuja sääntöjä ja hyviä toimintatapoja. Meillä on selkeä prosessi tilanteisiin, joissa näitä ei noudateta.
- KesLin toiminta-ajatus ja arvot tukevat vastuullisuutta.
- Taloudenpitomme ja varainhankintamme on vastuullista
- Toteutamme vastuullista henkilöstöjohtamista.

<https://www.kesli.fi/kesli/vastuullisuus/hyva-hallinto/>

2. Yleishallinto

Hallintolaissa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä.

Hallinnon oikeusperiaatteita ovat:

- yhdenvertaisuusperiaate
- tarkoitussidonnaisuuden periaate
- objektiviteettiperiaate
- suhteellisuusperiaate
- luottamuksensuojaperiaate

Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat myös:

- palveluperiaate ja palvelun asianmukaisuus
- neuvontavelvollisuus
- hyvän kielenkäytön vaatimus ja
- yhteistyövelvoite

Yleishallinnon vastuut määritelty johtosäännössä.

Hyvä hallinto

Hallitus

- Hallituksen vastuullisuuskoulutus vuosittain.
  - Yhdistyksen säännöt ([liite 1](#))
  - Johtosääntö ([liite 2](#))
  - Toimintasuunnitelma ja strategia ([liite 3](#))
  - henkilöstön palkitsemisjärjestelmä
  - Työehtosopimus ([liite 5](#))
  - Kehityskeskustelu (aluejohtaja)
- Vahvistaa henkilöstön toimenkuvat (strategian mukaisesti)
- Uusien jäsenten hyväksyminen
  - [Jäsenhakemusten](#) liitteenä pyydetään yhdistyksen tilinpäätöstiedot

Aluejohtaja

- Strategian valmistelu ja toteuttaminen
- Toimintasuunnitelman käytäntöön vienti
- Henkilöstöjohtaminen
  - Kehityskeskustelut kerran vuodessa
  - Työharjoittelijoiden opastus ja tuki ([opas liite 6](#))
- Viestintä
  - Organisaation viestinnän kokonaisvastuu
  - Viestintäsuunnitelma ([liite 7](#))
  - Kriisiviestintä ([Kriisiviestintäohjeistus liite 8](#))
  - Vastuullisuusviestintä

3. Taloushallinto

Hallitus

- Kokonaisvastuu yhdistyksen taloudesta
  - *taloussuunnitelman hyväksyminen, talouden seuranta, nimittää tositetarkastajat*

Aluejohtaja

- Talouden kokonaisseuranta ja raportointi (henkilöstö ja hallitus)

Henkilöstö

- Oman kustannuspaikan seuranta ja raportointi aluejohtajalle

4. Henkilöstöhallinto

Hallitus

- Palkkaus ja palkantarkistukset
  - *kokoaikaiset työntekijät, huomioiminen ja palkitseminen*

Aluejohtaja

- Työhyvinvointi
  - *laajennettu työterveysopimus*
  - *työkyvyn hallinta-asiakirja ([liite 9](#))*
  - *viikottaiset yhteispalaverit, vuosittaiset kehityskeskustelut*
  - *liikuntaedut*
  - *Hyvän työkäyttämisen pelisäännöt ([liite 11](#))*

Turvallinen toimintaympäristö

1. Tavoite

Keski-Suomen Liikunta ry:n vastuullisuusohjelman yksi keskeisimmistä tavoitteista on turvallisen toimintaympäristön rakentaminen kaikille toimijoille. Tämä tarkoittaa Keski-Suomen Liikunnan henkilöstöä, sekä viestinnän ja koulutuksen kautta myös koko jäsenistöä. Toimintaympäristöllä käsitetään myös työskentelyolosuhteita. Tässä tarkoitetaan sekä Keski-Suomen Liikunta ry:n hallitusta, työryhmiä, henkilökuntaa sekä tapahtumiin osallistuvia tahoja.

- *Luomme positiivisen ja kannustavan ilmapiirin, jossa jokainen kokee olevansa arvostettu.*
- *Toimintamallimme epäasialliseen käytökseen puuttumiseen on selkeä ([liite 11.](#))*
- *Rakennamme käytännöt ja ohjeistukset fyysisen turvallisuuden edistämiseen*

2. Toimenpiteet

Aluejohtaja ja toimisto

- Riskien arviointi ja hallinta ([liite 12](#))
  - *Työtilat ja -välineet*
  - *sopimus etätyöskentelystä*
- Tapahtumat
  - *turvallisuussuunnitelmat*
  - *tapahtuman aikaiset vastuut määriteltä*

www.kesli.fi/kesli/vastuullisuus/turvallinen-toimintaymparisto/

1. Tavoite

Kaikki kokevat itsensä tervetulleeksi riippumatta mm. sukupuolesta, etnisestä taustasta, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai taloudellisesta tilanteesta. Edistämme aktiivisesti ja konkreettisesti yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia osallistua liikuntaan ja urheiluun ja sen päätöksentekoon. Yhdenvertaisuusperiaatteet toteutuvat Keski-Suomen Liikunta ry:n kaikessa toiminnassa.

- 1.1. Eettinen ohjelma (Reilu Peli)
- 1.2. KesLissä noudatetaan eettisen ohjelman perusarvoja ja eettiseen toimintaan viitataan myös KesLin arvoissa.
- 1.3. Respect –arvot
Respect on urheilutoimijoiden aitoa arvostusta, oman itsensä ja kilpakumppanien kunnioittamista sekä mukanaolon tärkeyden korostamista.

2. Toimenpiteet

Luomme osallistumisen mahdollisuuksia kaikille. Edistämme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista päätöksenteossamme ja toiminnassamme. Viestimme monipuolisesti: kuva- ja sanavalintamme tukevat yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Viestinnässä nostamme rohkeasti yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioita.

www.kesli.fi/kesli/vastuullisuus/yhdenvertaisuus-tasa-arvo-ja-eettis/

Yhdenvertaisuus, tasa- arvo ja eettisyys

Hallitus

- Tasa-arvo kirjattuna yhdistyksen säännöissä
- Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen kaikessa toiminnassa
  - hallitustyöskentely, muut luottamuselimet, ehdollepanotoimikunta, palkitsemistyöryhmä
- Hallitus seuraa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toteutumista ([liite 13](#))
- Hallitus toteuttaa kiittämis- ja palkitsemiskulttuuria
  - ansiomerkkisäännöt ([liite 16](#))
  - Vuoden Urheilija palkitsemisohjesäännöt ([Liite 17](#))

Aluejohtaja

- Kannuste-, palkitsemis- ja muistamisjärjestelmän toteuttaminen
- Saavutettavuus kaikessa toiminnassa ([saavutettavuusseloste liite 10](#))
- Tietosuojaseloste ([liite 14](#))
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus kaikessa toiminnassa

Työntekijät

- Kaikilla mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon

Harjoittelijat

- Harjoittelijat ovat tasa-arvoisessa asemassa arjen toiminnassa

Tapahtumat

- Tapahtumat ovat kaikille avoimet sekä varmistetaan tapahtumien saavutettavuus

Ympäristö, ilmasto ja
kestävä kehitys

1. Tavoite

Vähennämme urheilun ympäristövaikutuksia ja teemme oman osamme ilmastonmuutoksen hillinnässä. Tunnistamme merkittävimmät urheilun ympäristövaikutukset ja teemme toimenpiteitä vaikutusten vähentämiseksi. Toteutamme itse ja näytämme esimerkkiä ympäristön huomioimisessa kaikessa toiminnassamme.

2. Toimenpiteet

- tunnistamme ja arvioimme oman toimintamme ympäristövaikutukset.
- vähennämme urheilun ympäristövaikutuksia muokkaamalla toimintatapojamme mm. kilpailujärjestelmien, tapahtumien järjestämisen, varusteiden, kulkutapojen, liikuntapaikkojen ja hankintojen osalta.
- viestimme ympäristöasioistamme ja -teoistamme aktiivisesti.

Keski-Suomen Liikunnalla on **ympäristöohjelma** ([liite 19](#)), jonka toteutumista seuraamme ja arvioimme.

www.kesli.fi/kesli/vastuullisuus/ymparisto-ilmasto-ja-kestava-kehity/

Ympäristö, ilmasto ja kestävä kehitys

Toimisto

1. Energian- ja vedenkulutuksen vähentäminen
2. Jätteen lajittelu ja kierrätys
3. Hankintojen ympäristövaikutusten huomioiminen
4. Liikkumisen päästöjen vähentäminen
5. Kestävä ravinnontuotanto - kasvisruokailun lisääminen
6. Viestintä

Tapahtumat

1. Käytetään kestäviä ja kierrätettäviä materiaaleja
2. Suositetaan kestävä jätteenkäsittelyä
3. Käydään läpi vastuullisen tapahtuman muistilista ([liite 18](#))

3. Seuranta ja arviointi

Seuraamme vuosittain ympäristöohjelman toimenpiteiden toteutumista sekä arvioimme niiden vaikuttavuutta omassa toimintaympäristössämme. Teemme tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan sekä kehitämme sitä vuosittain hallituksen yhteisellä päätöksellä.

Tuki jäsenten vastuulliseen toimintaan

1. Hyvä hallinto

- järjestämme säännöllisesti jäsenseuroillemme yhdistyksen hallinnon koulutusta
- puutummme jäsenyhdistystemme toimintaan, mikäli havaitsemme hyvän hallinnon vastakkaista toimintaa, ja kerromme hyvän hallinnon toimintamallin
- ohjaamme jäsenyhdistystemme toimintaa myös olemalla esimerkkinä
- kannustamme jäsenyhdistyksiämme läpinäkyvyyteen hallinnossa sekä viestimään asiasta
- tarjoamme jäsenetuna juridista apua jäsenyhdistyksillemme
- osana jäsenhakuprosessia tarkistamme uuden jäsenyhdistyksen toiminta- ja talouskertomuksen

2. Turvallinen toimintaympäristö

- tuotamme malleja, miten epäasialliseen käyttäytymiseen voi puuttua
- tarjoamme koulutusta, jossa tuotetaan työkaluja epäasialliseen käytökseen puuttumiseksi
- tarjoamme konsultaatioapua, mikäli jäsenyhdistys tarvitsee ulkopuolista apua asioiden ratkaisemiseksi
- varmistamme jäsenyhdistystemme turvallisen toimintaympäristön ottamalla asian esille osana kehittämisprosesseja

Tuki jäsenten vastuulliseen toimintaan

3. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

- osana kehittämisprosesseja varmistamme, että jäsenyhdistystemme säännöissä on mainittuna yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
- tarjoamme koulutusta, jonka osana jäsenyhdistyksille luodaan ymmärrys yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta seuratoiminnassa
- vaikutamme siihen, että jäsenyhdistyksissämme toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
- kannustamme jäsenyhdistyksiämme myös viestimään aktiivisesti tehdyistä toimenpiteistä asiassa - puutemme jäsenyhdistystemme toimintaan, mikäli havaitsemme niiden toiminnassa yhdenvertaisuutta vasten tapahtuvia toimintoja

4. Ympäristö, ilmasto ja kestävä kehitys

- kannustamme jäsenyhdistyksiämme sekä liikkumaan harrastuksiin lihasvoimalla tai yhteiskuljetuksilla
- kannustamme jäsenyhdistyksiämme järjestämään tapahtumat ja leirit ympäristöystävällisiksi liikkumisen sekä tapahtumissa käytettävien välineiden, varusteiden ja tuotteiden näkökulmasta
- kannustamme jäsenyhdistyksiämme myös viestimään aktiivisesti tehdyistä toimenpiteistä asiassa
- vaikutamme liikuntapaikkojen suunnittelussa kestäväen kehityksen mukaisiin ratkaisuihin

www.kesli.fi/kesli/vastuullisuus/tuki-jasenten-vastuulliseen-toimint/

Ohjeistus epäasialliseen käytökseen:

www.kesli.fi/kesli/vastuullisuus/tuki-jasenten-vastuulliseen-toimint/ohje-epaasialliseen-kaytokseen/

[Järjestöjen hiilijalanjälkilaskuri](#) >

[KEKE-koutsi – vinkit ympäristövastuulliseen seuratoimintaan](#) >

[Ekokompassi ympäristöjärjestelmä](#) (tapahtumille ja järjestölle) >

[LTS: Ilmastonmuutos ja liikunta -sivusto](#) >

[Lupa välittää - lupa puuttua -materiaali \(OK\)](#) >

[Katso ohjeistuksemme epäasialliseen käytökseen](#) >

[Yhdenvertaisuus.fi](#) >

[THL: Sukupuolten tasa-arvo](#)

[Valtti – Näin otamme mukaan erilaisia liikkujia](#)

[Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa](#)

[Yhdistyslaki](#)

[Et ole yksin –palvelu](#)

